

چادر

کلیات طراحی تا دوخت

مؤلفین

پدیده راضیه ابراهیمیان

دانشیار ارشد طراحی پارچه و لباس

دکتر علی نظری

دانشیار و عضو هیات علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد یزد

دکتر ابوالفضل داودی رکن آبادی

دانشیار و عضو هیات علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد یزد



۱۳۹۷

سروشاسه	ابراهیمیان، سیده راضیه، ۱۳۵۳ -
عنوان و نام پدیدآور	چادر: کلیات طراحی تا دوخت/ مولفین سیده راضیه ابراهیمیان، علی نظری، ابوالفضل داودی
مشخصات نشر	یزد: دانشگاه آزاد اسلامی، واحد یزد، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری	۲۶۵ص.: مصور(رنگی)، نمودار.
شابک	۹۷۸-۹۶۴-۱۰-۵۳۲۸-۶-۵۴۰/۰۰۰ ریال،
موضوع	خیاطی (لباس زنانه) -- راهنمای آموزشی
موضوع	Tailoring (Women's) -- Study and teaching
موضوع	خیاطی (لباس زنانه) -- طراحی الگو
موضوع	Tailoring (Women's) -- Pattern design
موضوع	پوشاک زنانه-- ایران
موضوع	Women's clothing-- Iran
شناسه افزوده	ی.، علی، ۱۳۵۸ -
شناسه افزوده	داود-ر.، آبادی، ابوالفضل، ۱۳۵۱ -
شناسه افزوده	شدر آزاد اسلامی، واحد یزد
رده بندی کنگره	۳۰۷، ۱۲، ۲۲۵۰۸
رده بندی دیویی	۷/۶۴۶، ۲
شماره کتابشناسی ملی	۵۲۳۰۷۹۸
شماره ثبت کتاب	۹۷-۳۶۸



چادر: کلیات طراحی تا دوخت

■ مؤلفین: سیده راضیه ابراهیمیان- دکتر علی نظری - دکتر ابوالفضل داودی

■ انتشارات دانشگاه آزاد اسلامی واحد یزد

■ نوبت چاپ: اول/ ۱۳۹۷

■ شمارگان: ۲۰۰۰ نسخه

■ قیمت : ۵۴۰/۰۰۰ ریال

■ شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۱۰-۵۳۲۸-۶-۵۴۰/۰۰۰

انتشارات دانشگاه آزاد اسلامی واحد یزد

E Mail: entesharat_elmi@iauyazd.ac.ir

ebrahimian.raziyeh@gmail.com

نشانی: یزد- صفائیه- دانشگاه آزاد اسلامی - انتشارات- ۳۱۸۷۲۳۳۲-۳۵-۳۸۲۱۴۸۱۳

حق چاپ برای انتشارات علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد یزد محفوظ است

تلفن مرکز پخش: ۳۵-۳۸۲۱۴۸۱۳-۳۱۸۷۲۳۳۲

فهرست مندرجات

عنوان

صفحه

فصل اول : تاریخ فرهنگی - اجتماعی - مذهبی - پوشش زنان.....۱

۱.....	مروری بر ادبیات و پیشینه لباس
۵.....	آشنایی با پوشش اسلامی
۱۰.....	پوشش زنان گروه‌های مذهبی در ایران
۱۶.....	پوشش زنان ایرانی در دوران تاریخ
۱۸.....	پوشش زنان مادی
۱۹.....	پوشش زنان هخامنشی
۲۱.....	پوشش زنان ساسانی
۲۲.....	پوشش زنان ساسانی
۲۴.....	زنان ایلخانان مغول
۲۷.....	پوشش زنان زندیه
۲۸.....	پوشش زنان قاجار
۳۱.....	پوشش زنان پهلوی و مسئله‌ی کشف حجاب
۳۲.....	بررسی چادر بعد از اسلام
۳۴.....	تأثیر عوامل فرهنگی و نقش الگوی اجتماعی در شخصیت اجتماعی زنان
۳۵.....	چادر و حجاب رایج زنان ایران

فصل دوم : تعامل انسان - پارچه - محیط.....۴۰

۴۲.....	تعامل انسان لباس و محیط
۴۳.....	راحتی پوشاک
۴۵.....	راحتی مرتبط به ادراکات ذهنی از احساسات مختلف
۴۵.....	جنبه‌های مختلف راحتی
۴۶.....	راحتی فیزیولوژیکی حرارتی
۴۷.....	راحتی حسی
۴۸.....	۱ - راحتی و خواص منسوجات

۴۸.....	مقاومت در برابر از دست دادن حرارت تبخیر.....
۴۹.....	رسانایی گرمایی.....
۴۹.....	جذب آب.....
۴۹.....	نفوذپذیری هوا.....
۴۹.....	نرخ خشک کردن.....
۴۹.....	بادگیر بودن (ضد باد).....
۴۹.....	ضریب اصطکاک، طحی.....
۵۰.....	لمس.....
۵۰.....	مقاومت در برابر IIV.....
۵۰.....	معرفی پارچه و انواع آن.....
۵۱.....	تعریف پارچه و تاریخ پارچه بافی در ایران.....
۵۲.....	انواع پارچه.....
۵۲.....	پارچه‌های تاری - پودی.....
۵۴.....	بافت تافته.....
۵۴.....	بافت سرژه.....
۵۴.....	بافت ساتین.....
۵۵.....	پارچه‌های حلقوی.....
۵۵.....	پارچه‌های حلقوی تاری.....
۵۶.....	پارچه‌های حلقوی پودی.....
۵۶.....	منسوجات بی بافت.....
۵۷.....	خواص ذاتی و ضروری پارچه.....
۵۷.....	تقسیم‌بندی خواص پارچه.....
۵۷.....	خواص مکانیکی پارچه.....
۵۸.....	خواص فیزیکی پارچه.....
۵۹.....	رابطه جهت و مقدار تاب نخ با خواص پارچه.....
۵۹.....	اثر جهت تاب نخ بر برخی خواص مکانیکی و فیزیکی پارچه.....
۶۰.....	پارچه‌های پلی استر.....

۶۱.....	پارچه‌های پنبه‌ای
۶۵.....	آشنایی با پارچه‌های چادر در بازار ایران

فصل سوم: انسان - روانشناسی فرم طرح رنگ ۷۰

۷۰.....	فرم‌های مختلف بدن و استفاده آن در لباس و چادر
۷۲.....	فرم ساعت شنی
۷۲.....	فرم ساعت شنی پایینی
۷۳.....	فرم ساعت شنی بالایی
۷۳.....	فرم قاشقی
۷۴.....	فرم چهار گوش
۷۴.....	فرم بیسی
۷۵.....	فرم لوزی
۷۵.....	فرم مثلث
۷۶.....	فرم مثلث معکوس
۷۷.....	تأثیرات بصری و روانی خط افقی - خط عمودی
۷۷.....	ترکیب‌بندی
۷۷.....	دریافت حسی و ارتباط بصری
۷۸.....	تأثیرات روانی خط افقی
۸۰.....	تأثیرات بصری و روانی خط مایل
۸۱.....	تأثیرات بصری و روانی خط شکسته و منحنی
۸۲.....	تأثیرات بصری خطوط کوتاه یا بلند
۸۳.....	تأثیرات بصری خطوط زاویه‌دار
۸۴.....	طراحی اندام و لباس
۸۵.....	طراحی نقوش پارچه
۸۶.....	رنگ
۸۹.....	ضرورت توجه به تأثیر روان‌شناختی رنگ‌ها
۹۰.....	ویژگی‌های روان‌شناختی رنگ‌ها از دیدگاه نظریه پردازان
۹۵.....	اثر رنگ‌ها در پوست صورت

اثر رنگ‌ها در اندام ۹۶

فصل چهارم - بخش اول: الگو - دوخت - چادرهای رایج در ایران ۹۷

مقدمه ۹۹

انواع چادر ۹۷

آشنایی با روش اندازه‌گیری و طرح‌های چادرهای مختلف ۹۸

دوختن درز ساده یا معمولی ۹۹

روش اندازه‌گیری چادرهای معمول ۱۰۱

۱ - چادر نمازی و سنتی نوع اول ۱۰۳

چادر نمازی و سنتی نوع اول ۱۰۴

۲ - چادر نمازی و سنتی نوع دوم ۱۰۶

۳ - چادر دانشجویی نوع اول ۱۱۰

الگو و الگوی گسترده چادر دانشجویی ۱۱۱

۴ - چادر دانشجویی نوع دوم ۱۱۲

۵ - انواع چادرهای عربی ۱۱۴

۵ - ۱ چادر عربی نوع اول ۱۱۴

۵ - ۲ چادر عربی نوع دوم ۱۱۷

۵ - ۳ چادر عربی نوع سوم ۱۲۰

ترسیم گسترده چادر صدفی ۱۲۱

۵ - ۴ چادر عربی نوع چهارم ۱۲۱

۶ - ۱ چادر ملی و خبرنگاری نوع اول ۱۲۳

۶ - ۲ چادر ملی و خبرنگاری نوع دوم ۱۲۵

۶ - ۳ چادر ملی و خبرنگاری نوع سوم ۱۲۶

۷ - ۱ چادر عبا و شال نوع اول ۱۲۷

الگوی چادر عبا و شال نوع اول ۱۲۸

۷ - ۲ چادر عبا و شال نوع دوم ۱۲۹

۷ - ۳ چادر عبا و شال نوع سوم ۱۳۰

۷ - ۴ چادر عبا و شال نوع چهارم ۱۳۲

۱۳۳.....	۷- ۵ چادر عبا و شال نوع پنجم
۱۳۴.....	۸- چادر کمری یا قجری
۱۳۶.....	۸- ۲ چادر کمری یا قجری نوع دوم
۱۳۸.....	۸- ۳ چادر کمری یا قجری نوع سوم

فصل چهارم - بخش دوم :الگو - دوخت - چادرهای پیشنهادی ۱۴۱

۱۴۱.....	مقدمه
۱۴۲.....	مشخصات فنی پارچه‌های مورد استفاده
۱۴۲.....	مشخصات فنی پارچه‌های مورد استفاده
۱۴۳.....	جداهای استاندارد منتج از یافته‌ها
۱۴۸.....	اندازه‌گیری‌های ارائه شده
۱۴۸.....	روش اندازه‌گیری چادر و مقدار پارچه
۱۵۰.....	موارد حذف شده
۱۵۰.....	موارد اضافه شده
۱۵۲.....	تهیه الگوی اولیه
۱۵۲.....	برش زدن
۱۵۳.....	انواع چادر و پوشش‌های جدید
۱۵۴.....	پوشش ملی نو
۱۵۶.....	الگوی چادر پوشش ملی نو
۱۵۸.....	چادر قجری نو
۱۵۹.....	چادر مروارید و تسبیح
۱۶۳.....	مرحله آخر الگوی چادر مروارید و تسبیح پس از نصب گوده‌ها
۱۶۶.....	پوشش شکوه
۱۷۰.....	چادر ابرا
۱۷۴.....	چادر ۴ تکه

فصل پنجم - بخش اول :مبانی - تحلیل یافته‌ها ۱۷۷

۱۷۷.....	مقدمه
۱۸۱.....	بررسی انواع خواص راحتی چادر و پوشش‌های جدید

۱۸۱	چادر پوشش ملی نو
۱۸۲	خواص راحتی حرکتی
۱۸۳	خواص راحتی حسی
۱۸۳	خواص راحتی زیبایی
۱۸۳	چادر قجری نو
۱۸۵	خواص راحتی حرکتی
۱۸۶	خواص راحتی حسی
۱۸۶	خواص راحتی زیبایی
۱۸۷	چادر مروارید
۱۸۹	خواص راحتی حرکتی
۱۸۹	خواص راحتی حسی
۱۹۰	خواص راحتی زیبایی
۱۹۰	پوشش شکوه:
۱۹۰	راحتی حرکتی:
۱۹۱	خواص راحتی حرکتی
۱۹۲	خواص راحتی حسی
۱۹۲	خواص راحتی زیبایی
۱۹۳	پوشش ابرا
۱۹۳	خواص راحتی حرکتی
۱۹۴	خواص راحتی حسی
۱۹۴	خواص راحتی زیبایی
۱۹۵	چادر ۴ تکه
۱۹۵	چادر کوتاه
۱۹۵	پیراهن
۱۹۶	شلوار
۱۹۶	روسری
۱۹۶	خواص راحتی حرکتی

۱۹۷.....	خواص راحتی حسی
۱۹۷.....	خواص راحتی زیبایی
فصل پنجم - بخش دوم: نتیجه‌گیری - پیشنهادها - بررسی‌های دیگر ۱۹۹	
۱۹۹.....	نتیجه‌گیری
۲۰۰.....	فرضیه ۱: طراحی چادر با پارچه و مدل بهینه همراه با در نظر گرفتن خواص
۲۰۱.....	فرضیه ۲: ارزیابی خواص راحتی از جمله راحتی و زیبایی
۲۰۳.....	فرضیه ۳: الگوسازی و ترویج استفاده از چادر با هویت ایرانی - اسلامی و
۲۰۳.....	پیشنهاد با
۲۰۴.....	مرور اجتنابی بر تحقیقات خارج از ایران
۲۰۵.....	طراحی هنر مفهومی در چادر
۲۰۵.....	"اعتراض به پایه‌ها - وارداتی و قاچاق چادر"
۲۰۷.....	سفیران پوشش اسلامی ایران

جمع و مآخذ فارسی ۲۲۹

منابع و مآخذ لاتین ۲۳۵

پیشگفتار

امروزه، با توجه به جایگاه و حضور پررنگ زن در جامعه، نیاز است تا پوشش راحت‌تری داشته باشد، در این کتاب به دلیل خلأ و کمبود منابع علمی در خصوص چادرهای رایج در ایران، سعی شده است که ابتدا بررسی جامعی در خصوص انواع چادرهای موجود انجام شود و در آن‌ها نوآوری و ویژگی‌هایی همچون الگوسازی، جنس پارچه، رنگ و خواص راحتی مورد ارزیابی و بررسی قرار بگیرد.

سپس به نظر گرفتن ویژگی‌هایی که تاکنون گزارش نشده است، با اقتباس از الگوهای موجود در آثار باستانی، اقوام محلی و با به‌کارگیری انواع پارچه ایرانی تلاش شده است تا طراحی، الگوسازی و دوخت چادرهایی نوین ارائه شود تا علاوه بر حفظ پوشیدگی، از ویژگی‌های زیستی حرکتی، حسی و زیبایی برخوردار شود.

پوشش ماهیتاً امری فرهنگی است و به ارتباطات اجتماعی بازمی‌گردد و از آنجاکه فقه مذاهب مختلف هرگز از عرف اجتماعی منقطع نبوده است، بخش مهمی از مباحث حجاب در قالب تعامل دین و فرهنگ و همچنین تعامل اخلاق و فرهنگ در جوامع اسلامی، قابل بررسی است. تعارض‌های یادشده که در سده‌های متمادی جایگاه حجاب در جوامع اسلامی را تعریف کرده‌اند، پس از ورود جریان نوگرایی به جهان اسلام با تنش‌هایی روبرو شده‌اند. رابطه حجاب با مفاهیم مدرن، مسئله حقوق زن و جایگاه اجتماعی زنان و اخیراً مسئله جهان‌شدن از مواردی است که مسئله حجاب را به‌عنوان یکی از مسائل مهم در عرصه دین و جامعه مطرح می‌کند.

ازجمله نتایج این کتاب، تشویق به ارائه طرح‌های نو و عدم انحصار بر چادر؛ بلکه تنوع پوشش زن مسلمان در رعایت حد پوشش اسلامی، ترسیم و گردآوری مجموعه‌ای از الگوهای چادرهای رایج و چادرهای جدید شده است، چنین دستاوردی می‌تواند به‌عنوان مرجعی از انواع چادرهای سنتی و نوین در دسترس افراد جامعه، مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان قرار بگیرد. به‌طوری‌که از این نتایج می‌توان برای ساماندهی پوشش بانوان کشورهای مسلمان دیگر نیز بهره‌گیری کرد.

همچنین در تدوین این کتاب، سعی شده است علاوه بر روش جدید و آسان، اطلاعات موردنیاز به‌صورت علمی و عملی در اختیار مدرسان مد، طراحی دوخت،

هنرجویان و علاقه‌مندان به چادر و پوشش ایرانی_اسلامی قرار گیرد.

نتیجه گردآوری این کتاب، طراحی و تولید چادرهایی است که علاوه بر داشتن خواص راحتی قابل قبول از قیمت مناسبی هم برخوردارند و علاوه بر پاسخ به نیاز سلیقه‌های گوناگون جامعه، زمینه جلوگیری از واردات پوشش‌های نامناسب و گران‌قیمت خارجی را نیز فراهم می‌کند و از همه مهم‌تر می‌تواند به پویایی اقتصاد کشور و حفظ هویت ایرانی-اسلامی افراد جامعه، کمک کند.

در پایان لازم می‌دانم از اساتید گرامی، کارشناسان محترم، خانواده و دوستانم که چراغ راه و مشرق من در تدوین این کتاب بودند، صمیمانه تشکر و قدردانی کنم. امیدوارم کمبودها و کاستی‌های این کتاب را در چاپ‌های آینده برطرف کرده و پربارتر در اختیار علاقه‌مندان به پوشش ایرانی_اسلامی قرار دهم.

سیده راضیه ابراهیمیان

ebrahimian.raziyeh@gmail.com

۱۳۹۶